

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 6а. Държавното висше училище може да обучава и за придобиване на професионално образование по смисъла на чл. 5, ал. 3 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Чл. 7а. (1) При определени в този закон условия държавното висше училище, освен документите по чл. 7, издава и удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование и диплома за средно образование по реда на Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО), както и свидетелство за професионална квалификация и свидетелство за правоспособност по реда на ЗПОО.

(2) На издадените документи по ал. 1, с изключение на свидетелството за правоспособност, се полага печат с изображение на държавния герб.

Чл. 9, ал. 3

11. Утвърждава държавни изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от ВУ, с изключение на документите по чл. 7а.

Чл. 21, ал. 1

16. право на сключване на договори за сътрудничество за извършване на съвместна учебна дейност с професионални гимназии от системата на предучилищното и училищното образование.

Чл. 25. (6) Държавното висше училище може да включва в структурата си и интегрирана професионална гимназия.

Чл. 26е. (1) Интегрираната професионална гимназия е звено в държавно висше училище, което осигурява при определени в ЗПУО условия завършване на клас и етап и/или придобиване на средно образование и на професионална квалификация по специалност от професия от Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

(2) Орган за управление и контрол на интегрираната професионална гимназия е директорът, който се назначава от министъра на образованието и науката при условията на чл. 213, ал. 2 и по реда на чл. 217 от ЗПУО.

(3) В звеното по ал. 1 обучението се осъществява от педагогически специалисти по чл. 211 от ЗПУО и от преподаватели и старши преподаватели по чл. 48, ал. 2, чийто брой не може да надвишава броя на педагогическите специалисти.

(4) В звеното по ал. 1 обучението по професионална подготовка може да се осъществява и от лица, които заемат академични длъжности в основните звена и филиалите на висшето училище.

(5) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в интегрираната професионална гимназия е педагогическият съвет, който осъществява правомощията, определени в чл. 263, ал.1 от ЗПУО.

Чл. 30, ал. 1

За. (нова - ДВ, бр. 60 от 1999 г.) взема решения за създаване, преобразуване или закриване на департаменти, катедри и обслужващи звена на висшето училище, както и за откриване, промяна и закриване на интегрирана професионална гимназия;

т. 10:

д) сключване на договори за сътрудничество за извършване на съвместна учебна дейност с професионални гимназии от системата на предучилищното и училищното образование.

18. определя реда за съгласуване на проектите на училищни учебни планове и на учебни програми за отрасловата и специфичната професионална подготовка по специалността от професия в случаите по чл. 21, ал. 1, т. 16 или когато в структурата на висшето училище е открита интегрирана професионална гимназия.

Чл. 32, ал.1

10. обявява конкурси по реда на Кодекса на труда (КТ), определя реда на провеждането им, назначава комисия за организацията и провеждането на конкурсите за заемане на длъжността "директор" на интегрираната професионална гимназия;

11. прави мотивирано предложение до министъра на образованието и науката за налагане на наказания на директора на интегрираната професионална гимназия, както и за освобождаване от длъжност в случаите по чл. 228, ал. 8 от ЗПУО;

12. сключва и прекратява трудови договори със заместник-директорите, педагогическите специалисти и непедagogическия персонал в интегрираната професионална гимназия;

13. осигурява условия за прилагане в интегрираната професионална гимназия на държавната политика в областта на професионалното образование;

14. осигурява условия за повишаване на квалификацията и за кариерното развитие на педагогическите специалисти съобразно стратегията за развитие на интегрираната професионална гимназия;

15. съдейства на компетентните органи при извършване на проверки и организира и контролира изпълнението на препоръките и предписанията им;

~~10.~~ 16. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 60 от 1999 г., предишна т. 9, бр. 41 от 2007 г.) изпълнява други функции, произтичащи от законите и от решенията на академичния съвет или Общото събрание.

Глава четвърта „а“

Производство по откриване, промени и закриване на интегрирана професионална гимназия във висше училище

Чл. 38а. Интегрираната професионална гимназия във висше училище се открива, променя и закрива със заповед на министъра на образованието и науката.

Чл. 38б. В едно държавно висше училище може да се открива само една интегрирана професионална гимназия.

Чл. 38в. В интегрираната професионална гимназия във висше училище може да се извършват промени, свързани с:

1. наименованието;
2. официалния адрес;
3. адреса на сградите, в които се провежда обучението;

Чл. 38г. Интегрираната професионална гимназия във висше училище се закрива :

1. по искане на висшето училище;
2. когато се установи, че системно не се спазват нормативните изисквания, установени в този закон, ЗПУО, ЗПОО и актовете по прилагането им;
3. при закриване на висшето училище.

Чл. 38д. Производството по издаване на заповедта за откриване, промяна и закриване на интегрираната професионална гимназия започва по мотивирано предложение на ректора на висшето училище след решение на академичния съвет и становище на регионалното управление на образованието.

Чл. 38е. Производството по издаване на заповед за закриване на интегрирана професионална гимназия може да започне и по инициатива на министъра на образованието и науката или по мотивирано предложение на началника на регионалното управление на образованието.

Чл. 38ж. (1) Предложението за откриване съдържа:

1. мотиви за необходимостта от откриване;
2. наименование и официален адрес;
3. адрес на сградите, в които се провежда обучението;
4. специалностите от професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, по които ще се осъществява професионално образование;

5. акредитираните професионални направления във висшето училище и анализ на връзката с областите на образование от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, в които са класифицирани специалностите по т. 4;

6. учебната година, от която се предлага да започне провеждането на учебния процес;

7. проекти на учебни планове и на учебни програми по специалностите от професии, разработени в съответствие с рамковите програми и държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професиите, по които ще се осъществява обучението;

8. информация за броя на учениците по паралелки и по специалности от професии;

9. информация за осигурен транспорт на учениците;

10. информация за достъпна архитектурна среда;

11. становище за съответствие с изискванията на правилата и нормите за пожарна безопасност или сертификат за съответствие на обект с изискванията за пожарна безопасност, издаден от органите за пожарна безопасност и защита на населението, осъществяващи държавен противопожарен контрол;

12. акт за собственост или документ за учредено вещно право на ползване;

13. информация за преподавателите и старши преподавателите, педагогическите специалисти и лицата, заемащи академични длъжности, необходими за осигуряване изпълнението на училищния учебен план по видове подготовка;

14. информация за материално-техническата база за осигуряване на образователния процес по видове подготовка;

15. информация за финансовото осигуряване.

(2) Предложението за промяна съдържа:

1. описание на исканата промяна;

2. мотиви за необходимостта от промяната;

3. учебната година, от която се предлага промяната;

4. документите по ал. 1, т. 11-13 – при промяна на сградата/сградите, в която се извършва обучението

(3) Предложението за закриване съдържа:

1. мотиви за необходимостта от закриване;

2. наименование и адрес;

3. професии и специалности, по които се осъществява обучението

4. информация за броя на учениците и възможностите за пренасочването им;
5. информация за собствеността и предложение за разпределяне, прехвърляне и използване на сградния фонд и материално-техническата база;
6. предложение за приемане и съхраняване на задължителната документация;
7. информация за осигурен транспорт до училището, към което са насочени учениците;
8. акт за собственост или документ за учредено вещно право на ползване.

Чл. 38з. Предложенията за откриване, промяна и закриване се внасят в срок до 31 май и се разглеждат за учебна година с начало 15 септември на следващата календарна година.

Чл. 38и. (1) Предложенията и документите за откриване, промяна и закриване на интегрирана професионална гимназия във висше училище се разглеждат и оценяват за съответствие с изискванията на този закон, на ЗПУО, на ЗПОО и на нормативните актове по прилагането им.

(2) Не се оценяват предложения, които:

1. не съдържат всички необходими документи;
2. са подадени след срока по чл. 38з.

Чл. 38й. (1) За изясняване на всички факти и обстоятелства може да се изискват от вносителя допълнителни документи.

(2) При необходимост оправомощени длъжностни лица може да извършват проверки на място, както и да изискват от вносителя за сверяване оригиналите на внесените документи.

Чл. 38к. Когато внесените документи за откриване, промяна и закриване не съответстват на изискванията, вносителят се уведомява за допуснатите несъответствия и за срока за отстраняването им, който не може да е по-кратък от 10 работни дни.

Чл. 38л. (1) Министърът на образованието и науката взема решение за откриване, промяна или закриване в двумесечен срок, като:

1. издава заповед за откриване, промяна или закриване;
2. отказва откриване, промяна или закриване.

(2) Срокът по ал. 1 започва да тече от датата на отстраняване на недостатъците по чл. 38к или от изтичане на срока за отстраняването им.

Чл. 38м. (1) Заповед за откриване, промяна или закриване се издава, когато при разглеждането и оценяването не са констатирани несъответствия с нормативните изисквания или констатираните несъответствия са отстранени в срок.

(2) Органът отказва откриване, промяна или закриване, когато констатираните несъответствия не са отстранени или не са отстранени в определения срок.

(3) Актовете по ал. 1 и 2 се обнародват в "Държавен вестник" и влизат в сила от деня на обнародването им, освен ако в тях е предвидено друго.

(4) Отказите за откриване, промяна и закриване могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 38н. (1) Заповедта за откриване съдържа:

1. наименованието, седалището и официалния адрес;
2. адреса на сградата/сградите, в която ще се провежда обучението;
3. финансиращия орган.

Чл. 38о. Заповедта за закриване съдържа:

1. наименованието, седалището, официалния адрес;
2. условията и реда за пренасочване на учениците;
3. условията и реда за съхраняване на задължителната документация;
4. условията и реда за разпределяне на имуществото.

Чл. 50. (Изм. - ДВ, бр. 60 от 1999 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 48 от 2004 г.) Решенията за обявяване на конкурси за заемане на длъжностите по чл. 48 се вземат от академичния съвет по предложения на основните звена и/или филиалите на висшето училище, както и от интегрираната професионална гимназия в държавното висше училище.

Чл. 56а. Лицата, заемащи академична длъжност в държавното висше училище, могат да изпълняват до 30 на сто от норматива си за учебна заетост и в интегрираната професионална гимназия с учебни часове по учебен предмет или модул от професионалната подготовка по ред, определен в правилника за дейността на висшето училище.

Чл. 56б. При сключен договор по чл. 21, ал. 1, т. 16 лицата, заемащи академична длъжност във висшето училище, могат да изпълняват до 30 на сто от норматива си за учебна заетост и в професионалната гимназия с учебни часове по учебен предмет или модул от професионалната подготовка по ред, определен в правилника за дейността на висшето училище.

Чл. 56в. В случаите по чл. 56а и 56б един час от норматива за учебна заетост на лицата, заемащи академична длъжност се приравнява на два учебни часа, определени по учебен предмет или модул от професионалната подготовка.

Чл. 56г. Лицата изпълняват частта от норматива си за учебна заетост в случаите по чл. 56а и 56б в рамките на работното време по основния си трудов договор.

Чл. 57а. Изпълнението на частта от норматива за учебна заетост в случаите по чл. 56а и 56б не се взема предвид при оценяването и атестацията на лицата, заемащи академична длъжност във висшето училище.

Чл. 57б. Държавните висши училища, в структурата на които е открита интегрирана професионална гимназия, организират и извършват атестирането на педагогическите специалисти при условията и по реда на чл. 228 от ЗПУО.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ ..... (1) С влизането в сила на закона Технологично училище „Електронни системи“ към Технически университет - София продължава да осъществява дейността си по този закон като интегрирана професионална гимназия „Технологично училище Електронни системи“ в Техническия университет - София.

(2) Трудовите правоотношения на работниците и служителите в ТУЕС се уреждат при условията на чл. 123, ал. 1, т. 5 от Кодекса на труда.

(3) До провеждането на конкурс за заемане на длъжността „директор“ на интегрираната професионална гимназия „Технологично училище Електронни системи“ в Техническия университет – София, правомощията на директора се упражняват от заварения към влизането в сила на закона директор на Технологично училище „Електронни системи“ към Технически университет – София.

§ ..... ПРОМЕНИ И ДОПЪЛНЕНИЯ В ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (ЗПУО)

Чл. 28.

(3) Автономията на професионалните гимназии включва и правото да сключват с висши училища договори за сътрудничество за извършване на съвместна учебна дейност при спазване изискванията на този закон и Закона за висшето образование (ЗВО).

Чл. 29. (1) Институциите в системата на предучилищното и училищното образование са юридически лица, с изключение на интегрираните професионални гимназии в държавните висши училища.

Чл. 31. (1) Наименованието на училището включва име и означение на вида му по чл. 38, ал. 1, ъ 2 и 14, чл. 39, ал. 2, чл. 42, ал. 3 и чл. 44, ал. 1. Името на училището трябва да е обществено приемливо.

(7) Наименованието на интегрираната професионална гимназия включва и наименованието на висшето училище.

Чл. 34. (1) Институциите в системата на предучилищното и училищното образование притежават обикновен собствен печат. Училищата, с изключение на началните,

частните, и духовните училища и интегрираните професионални гимназии, притежават и печат с изображение на държавния герб.

(5) Върху документите по ал. 2, т. 2-4 при обучение в интегрирана професионална гимназия се полага печат с изображение на държавния герб от ректора на държавното висше училище при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за информацията и документите.

Чл. 38. (4) Неспециализираните училища са общински, с изключение на професионалните и интегрираните професионални гимназии, които са държавни.

(6) Неспециализирани училища по ал. 1, с изключение на интегрираните професионални гимназии, могат да бъдат обявени за иновативни училища с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на образованието и науката, при спазване на изискванията, определени в ал. 7 и в държавните образователни стандарти по ал. 8.

(14) Професионалните гимназии могат да се откриват и като интегрирани професионални гимназии в структурата на държавни висши училища при условията и по реда на Закона за висшето образование.

Чл. 88.

(4) В училищата по култура задължителните учебни часове по учебния предмет история и цивилизации в първи гимназиален етап може да се използват за обучение за придобиване на специализирана подготовка, като учебното съдържание за придобиване на общообразователна подготовка по учебния предмет история и цивилизации, се усвои в избираемите учебни часове до края на етапа.

(5) В професионалните гимназии и в училищата по чл. 144, ал. 1 учебните часове по учебните предмети музика и/или изобразително изкуство от раздел А на учебния план може да се използват за обучението за придобиване на професионална подготовка в раздел Б на учебния план при запазване на сумата от броя учебни часове в раздел А и Б.

(6) В училищата по ал. 5 задължителните учебни часове, предвидени за обучение за придобиване на обща професионална подготовка, може да се използват за обучение за придобиване на отраслова и/или специфична професионална подготовка, като учебното съдържание за придобиване на общата професионална подготовка се усвои в избираемите учебни часове до края на степента.

Чл. 94

(5) Училищният учебен план на интегрираната професионална гимназия и на професионалната гимназия със сключен договор по чл. 28, ал. 3 се съгласува с висшето училище и се приема и утвърждава по реда на ал. 4.

Чл. 103.

(4) Изключения по ал. 3 се допускат за обучението чрез работа (дуална система на обучение), при което общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица може да достигне до 40 учебни часа, в които се включва и времето за практика на определеното работно място, както и за обучението в иновативните училища, в интегрираните професионални гимназии и в професионалните гимназии със сключен договор по чл. 28, ал. 3.

Чл. 118.

(5) Не се поставят оценки по учебните предмети, модули или дейности, предвидени за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план, с изключение, на интегрираните професионални гимназии, на професионалните гимназии със сключен договор по чл. 28, ал. 3 и на спортните училища, при обучението в учебните часове по чл. 92, ал. 1, както и по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания.

Чл. 213.

(2) За заемане на длъжността "директор" на детска градина, училище или център за подкрепа за личностно развитие е необходим не по-малко от 5 години учителски стаж или 5 години трудов стаж на академична длъжност във висше училище – за заемане на длъжността „директор“ на интегрирана професионална гимназия.

Чл. 216.

(3) Трудовите договори със заместник-директорите, преподавателите и старши преподавателите, педагогическите специалисти и непедagogическия персонал в интегрираните професионални гимназии се сключват и прекратяват от ректора на висшето училище.

Чл. 217. (1) Министърът на образованието и науката сключва и прекратява трудовите договори с директорите на специализираните обслужващи звена, ~~и~~ на държавните училища, включително на интегрираните професионални гимназии, с изключение на останалите държавни неспециализирани училища, министърът на младежта и спорта – с директорите на държавните спортни училища, министърът на културата – с директорите на училищата по изкуства и на училищата по култура, а съответният финансиращ орган – с директорите на държавните детски градини по [чл. 35, ал. 2](#).

(2) Началникът на регионалното управление на образованието сключва и прекратява трудовите договори с директорите на общинските училища, на държавните неспециализирани училища, с изключение на интегрираните професионални гимназии, на държавните и общинските центрове за специална образователна подкрепа, както и на центрoвете по [чл. 49, ал. 3](#), чиято дейност не се организира от училища, както и астрономическите обсерватории.

(3) Кметът на общината сключва и прекратява трудовите договори с директорите на общинските детски градини, на центрoвете за подкрепа за личностно развитие, с изключение на държавните и общинските центрове за специална образователна подкрепа, и на центрoвете по чл. 49, ал. 3, чиято дейност не се организира от училища.

(4) Директорите на частните детски градини и училища се определят от дружеството, от юридическото лице с нестопанска цел или от кооперацията.

(5) Длъжността "директор" в държавните и общинските институции по този закон, с изключение на интегрираните професионални гимназии, се заема въз основа на конкурс, проведен при условията и по реда на Кодекса на труда от органите по ал. 1, 2 или 3 и с участието на представители на общественния съвет на детската градина или училището.

(6) В комисията за провеждане на конкурса за заемане на длъжността "директор" на общинско училище се включват представители на регионалното управление на образованието, определени от началника на регионалното управление на образованието, на общинската администрация, определени от кмета на общината, както и представител на общественния съвет.

(7) В комисията за провеждане на конкурса за заемане на длъжността "директор" на държавни неспециализирани училища се включват представители, определени от финансиращия орган.

(8) Длъжността "директор" в интегрираната професионална гимназия се заема въз основа на конкурс, проведен при условията и по реда на Кодекса на труда от ректора на висшето училище и с участието на представители на Министерството на образованието и науката и на общественния съвет.

Чл. 258.

(4) Директорът на интегрираната професионална гимназия ръководи образователната дейност в институцията в рамките на правомощията, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Ректорът на висшето училище може

да овласти директора и с други правомощия, свързани с управлението, представителството и контрола на училището.

Чл. 262. (1) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в детската градина, училището и центъра за подкрепа за личностно развитие е педагогическият съвет.

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник-директорите без норма на преподавателска работа, а в професионалната гимназия със сключен договор по чл. 28, ал. 3 – и лицата, които заемат академични длъжности и осъществяват обучение по професионална подготовка.

(3) Педагогическият съвет в интегрираната професионална гимназия освен лицата по ал. 2 включва в състава си всички преподаватели и старши преподаватели. Лицата, които заемат академични длъжности и осъществяват обучение по професионална подготовка могат да участват в педагогическия съвет с право на съвещателен глас.

(34) Директорът на детската градина, на училището или на центъра за подкрепа за личностно развитие е председател на педагогическия съвет.

(45) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, детската градина или центъра за подкрепа за личностно развитие, ученици, както и други лица.

(56) Директорът на детската градина, на училището или на центъра за подкрепа за личностно развитие, в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

Чл. 264а. (1) Министърът на образованието и науката и началниците на регионалните управления на образованието упражняват контрол и върху дейността на интегрираните професионални гимназии в структурата на държавни висши училища.

(2) Предмет на контрола по ал. 1 е спазването на този закон и подзаконовите нормативни актове за прилагането му.

(3) При установяване на нарушения министърът на образованието и науката, съответно началникът на регионалното управление на образованието или оправомощени от тях длъжностни лица дават задължителни предписания и определят срок за изпълнението им.

(4) Задължителните предписания по ал. 3 може да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 282.

(22) (Предишна ал. 17 - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Не се утвърждават формули за дейности, по които получател на средствата е само едно училище или детска градина или са предоставени за частни училища, ~~и~~ за частни детски градини и за интегрираните професионални гимназии.

(24) (Предишна ал. 21 - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Освен средствата по ал. 6 в бюджетите на държавните и общинските училища, както и на интегрираните професионални гимназии и на детските градини, прилагащи система на делегиран бюджет, се включват и разходи за сметка на:

1. установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището или детската градина;
2. собствените приходи на училището или детската градина;
3. допълнително финансиране, извън средствата по чл. 280, ал. 3, осигурено за сметка на други средства по бюджета на финансиращия орган;
4. дължимите към бюджета на училището средства, непреведени от финансиращия орган към края на предходната година.

(25) При сключен договор по чл. 28, ал. 3 професионалните гимназии превеждат ~~частта от предоставените им средства за трудови възнаграждения за обучението по професионална подготовка~~ на висшите училища средства за трудовите възнаграждения на лицата, заемащи академична длъжност и осъществяващи обучение по професионална подготовка в професионалните гимназии.

Чл. 289, ал.1

4. да определя числеността на персонала, индивидуалните възнаграждения, преподавателската натовареност и броя на групите и паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигурява ~~прилагането~~ изпълнението на учебния план.

Чл. 289а. Директорите на интегрираните професионални гимназии не прилагат система на делегиран бюджет и имат следните правомощия:

1. на разпоредители с бюджет към ректорите на висшите училища;
2. да разработват бюджетни прогнози и проект на бюджет;

3. да разработват проекти на длъжностно и поименно разписание на длъжностите и проекти за актуализацията им;

4. да определят преподавателската натовареност на педагогическите специалисти, броя на паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигуряват изпълнението на учебния план.

Допълнителни разпоредби

§ 1.

31. "Финансиращ орган" е първостепенният разпоредител с бюджет по смисъла на Закона за публичните финанси, от чийто бюджет се финансират дейностите в училището, в детската градина, центъра за подкрепа за личностно развитие или в специализираното обслужващо звено, а за интегрираната професионална гимназия - ректорът на висшето училище.

§ ..... ПРОМЕНИ И ДОПЪЛНЕНИЯ В ЗАКОНА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ (ЗПОО)

Чл. 18. (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2002 г, бр. 50 от 2010 г., в сила от учебната 2011 – 2012 г., изм., бр. 59 от 2016 г., в сила от 1.08.2016 г.) Институциите в системата на професионалното образование и обучение са:

1. професионални гимназии, включително и интегрирани професионални гимназии в структурата на държавни висши училища;

Чл. 19. (1) Професионалните гимназии са държавни, общински и частни, спортните училища са държавни и общински, а училищата по изкуствата и интегрираните професионални гимназии са държавни.

(2) Училищата по ал. 1 се откриват, преобразуват, променят и закриват по реда, предвиден в Закона за предучилищното и училищното образование, с изключение на интегрираните професионални гимназии, които се откриват, променят и закриват съответно по реда на Закона за висшето образование.

Чл. 34.

(3) Изпитът по чл. 33, ал. 1, т. 2 за придобиване на трета степен на професионална квалификация може да се провежда и чрез разработване и защита на дипломен проект при заявено желание от ученика.

(4) Изпитът по чл. 33, ал. 1, т. 2 за придобиване на трета степен на професионална квалификация в интегрираните професионални гимназии се провежда чрез разработване и защита на дипломен проект.

Чл. 35. (1) (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2002 г., изм. и доп., бр. 50 от 2010 г., в сила от учебната 2011 - 2012 г., бр. 61 от 2014 г., изм., бр. 79 от 2015 г., в сила от 1.08.2016 г., бр. 59 от 2016 г., в сила от 1.08.2016 г.) В състава на комисиите за провеждане на изпита с равни квоти се включват представители на обучаващата институция, на работодателите и на работниците и служителите, за професионалните гимназии със сключен договор по чл. 28, ал.3 – и представители на съответните висши училища, за училищата по изкуствата – и представители на съответните висши училища по изкуствата и/или на културни институти, а за спортните училища – и представители на висши училища, обучаващи спортни специалисти и на лицензираните спортни организации. За обучението чрез работа (дуална система на обучение) в състава на комисиите се включва и представител на работодателите по чл. 5, ал. 4.

Право за издаване на документи за професионална квалификация

Чл. 39. (1) (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2002 г., бр. 50 от 2010 г., в сила от учебната 2011 - 2012 г., предишен текст на чл. 39, изм., бр. 61 от 2014 г., бр. 59 от 2016 г., в сила от 1.08.2016 г.) Право за издаване на документи за професионална квалификация по чл. 38 имат професионалните гимназии, с изключение на интегрираните професионални гимназии, училищата по изкуствата, спортните училища, професионалните колежи и центрове за професионално обучение. Право за издаване на документи за професионална квалификация имат и училищата по чл. 9, ал. 1, т. 3, 4, 5 и 6.

(4) Право за издаване на документите по чл. 38, ал. 1, т. 1 и 2 имат и държавните висши училища, в структурата на които е открита интегрирана професионална гимназия.

Чл. 40.

(2) Право да извършват валидиране на професионални знания, умения и компетентности имат институциите по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2, с изключение на интегрираните професионални гимназии.

Чл. 40а.

(5) Печатът с изображение на държавния герб върху свидетелството за професионална квалификация при обучение в интегрирана професионална гимназия се полага от ректора на държавното висше училище.

Допълнителни разпоредби

§ 1 .

12. „Дипломен проект“ е самостоятелна теоретико-практическа писмена разработка, в която се прилагат придобитите знания, умения и компетентности по специалност от професия в съответствие с националната изпитна програма за придобиване на квалификация по професия.